

AKADEMIA POLONIJNA
POLONIA UNIVERSITY

Polonia University in Częstochowa

International scientific conference

**MODERN SCIENTIFIC DEVELOPMENTS
IN PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY**

November 3–4, 2022

IZDEVNIECĪBA
BALTIJA
PUBLISHING

2022

International scientific conference “Modern scientific developments in pedagogy and psychology” : conference proceedings (November 3–4, 2022. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. 204 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Andrzej Krynski, Prof. PhD, ThDr., Dr h.c. mult., Rector of Polonia University in Częstochowa.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

GENERAL PSYCHOLOGY AND PSYCHOLOGY OF PERSONALITY

Professional competence of future psychologists for work in rehabilitation institutions

Vasylenko O. M., Romanovska L. I., Kravchyna T. V...... 9

Peculiarities of social and psychological support of internally displaced persons in the process of their adaptation

Kot Yu. V., Ulianchyk D. O., Zaushnikova M. Yu. 13

Determining the aesthetic impact of the general color solution in interior design from the point of view of psychology

Pylypchuk O. D., Polubok A. P., Adamovych D. R. 18

Scientific studies of the phenomenon of procrastination in youth

Filippova I. G. 22

The influence of military hostilities on trust as an individual's psychological characteristic

Chaika G. V...... 25

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS IN EDUCATION

Patterns of formation of emotional and ethical competence of younger schoolchildren

Hrechanyk N. I., Hrechanyk S. V. 29

Psychological accompaniment of the gifted child in the context of the person-oriented approach

Kalashnikova L. V...... 33

Professional burnout of the staff of an educational organization in the context of the development of the organizational culture of a higher educational institution

Kogut O. O...... 37

Social and psychological prevention of bullying in the educational environment

Makarova O. P., Chervonyi P. D...... 42

Methodical methods of working on perception and understanding of fairy tales in primary school Mykhailenko O. S.	48
Peculiarities of the formation of psychological competence in future primary school teachers Prokopiv L. Ya.	53
Student self-organization as a leading component of its successful distance learning Radkina V. F., Taran Z. M.	57
Psychological features of music perception Svitlovska O. V.	61
Consolidation of inclusion specialists in the field of education Udych Z. I., Udych M. O.	65
Levels of formation of multicultural competences of older teenagers in the educational environment of a children's music school Zhang Yin	68

PEDAGOGICAL AND CORRECTIONAL PSYCHOLOGY

Peculiarities of the development of cognitive processes in preschool children using a didactic game Mikhalets Yu. Yu.	72
Psychological support of educational process participants in the conditions of martial law in Ukraine Nechytailo O. I., Sinchenko O. V.	76
Features of the formation of communicative component social competence in children of younger school age Shevchenko Yu. V.	79

SOCIO-PSYCHOLOGICAL PROBLEMS OF ORGANIZATION AND MANAGEMENT

Regulatory and legal aspects of the effectiveness of educational activities during distance learning in the present period Ternavska T. A., Zhurat Yu. V.	83
--	----

DOI <https://doi.org/10.30525/9978-9934-26-259-3-14>

CONSOLIDATION OF INCLUSION SPECIALISTS IN THE FIELD OF EDUCATION

КОНСОЛІДАЦІЯ ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗІЇ У СФЕРІ ОСВІТИ

Udych Z. I.

*PhD in Pedagogy, Docent
Department of Pedagogy and
Management of Education
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Удич З. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та
менеджменту освіти
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Udych M. O.

*Student of the Faculty of History
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Удич М. О.

*студентка історичного факультету
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Становлення якісної інклюзивної освіти в Україні нерозривно пов'язане із ефективністю реалізації інклюзивних принципів у всі сфери суспільства. Згідно філософії інклюзії, доступність, універсальність, терпимість до помилок, врахування можливостей особистості, подолання бар'єрів та перешкод у життєдіяльності стосується усіх громадян. Однак, найперше необхідно звернути увагу на найбільш вразливі групи населення та створити для них відповідні умови якісного життя, яке передбачає різні сфери: політичну, духовну, соціальну, культурну. Звідси випливає, що становлення відкритого інклюзивного суспільства потребує об'єднання зусиль різних фахівців.

Міжвідомча інтеграція, консолідація фахівців мають стати підґрунтям розвитку інклюзивної освіти. Серед форм подібної співпраці є: розробка нормативно-правової бази, проведення науково-практичних заходів (вебінарів, тренінгів, лекторіїв, круглих столів, семінарів, конференцій та ін.). Одним із майданчиків такої співпраці став Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі – Центр), який утво-

рений як окремий підрозділ університету у лютому 2018 р. Положенням, яке регламентує його діяльність, розміщене на офіційному сайті [1]. До основних функцій Центру віднесено: інформаційну, консультативну, навігаційну, координаційну, освітню, адаптаційно-модифікаційну [2, с. 103].

Зусиллями фахівців центру за 2018–2022 рр. було проведено понад 20 наукових та практично спрямованих заходів для різної цільової аудиторії, підписано ряд угод про співпрацю із інституціями у сфері освіти, громадського сектору [3]. Отриманий досвід та накопичений ресурс стали поштовхом для започаткування у 2021 р. щорічної Всеукраїнської конференції «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат». Мета проведення конференції, зважаючи на виклики у реалізації інклюзії в Україні, полягає у консолідації здобутків впровадження інклюзії у сфері освіти в Україні; популяризації передового інноваційного досвіду надання якісних освітніх послуг особам із порушенням здоров'я, особливими освітніми потребами; обміні досвідом психолого-педагогічного та соціального супроводу осіб, які потребують адаптації й модифікації освітнього простору; об'єднанні зусиль різних фахівців та суспільних інституцій зі створення інклюзивного освітнього середовища; визначення перспектив розвитку інклюзивної освіти в Україні та актуальних напрямів науково-методичних досліджень окресленої теми.

Основними тематичні напрями роботи учасників конференції окреслено: інклюзивне середовище закладу освіти; організація освітнього процесу в умовах пандемії для здобувачів освіти із особливими освітніми потребами; формування інклюзивної компетентності у педагогів нового покоління; ресурсний аспект системи інклюзивної освіти; методика організації навчання в умовах інклюзії; особливості управління закладом освіти з інклюзивною формою навчання; інституційний аудит та стратегування інклюзивного розвитку закладу освіти; командна робота з організації інклюзивного едукативного процесу; універсальний дизайн та інженерне забезпечення функціонування закладу освіти з інклюзивним навчанням; взаємодія соціальних та державних інституцій у реалізації інклюзії в освітній сфері; нормативно-правові засади інклюзивного освітнього процесу; світовий досвід упровадження принципів інклюзії в освітню галузь; медичний, психолого-педагогічний та корекційно-реабілітаційний супровід здобувачів освіти; інклюзивний аспект в системі медичного обслуговування; соціальна послуга супроводу здобувача освіти із особливими освітніми

потребами; підтримка вразливих верст населення у кризових ситуаціях та на території бойових дій.

Широкий спектр тематики конференції сприяли об'єднанню та презентації досвіду не лише науковцями та педагогами, здобувачами вищої освіти, але й представниками інклюзивно-ресурсних центрів, медичної, мистецької, культурної сфер, державних органів влади, громадських організацій, здобувачами із особливими освітніми потребами і їх батьків та усіх тих, від кого залежить якість реалізації інклюзивної освіти. Загалом, до участі у конференціях за 2021–2022 рр. було подано 431 заявку. Форматом проведення заходів стало онлайн-зустрічі, під час яких виступили загалом 39 спікерів. Із відеозаписи конференції збережені у вільному доступі на YouTube-каналі [4; 5]. Різноманітний досвід реалізації інклюзії в Україні представлено у збірнику матеріалів конференції за 2021 р. [6]. Незабаром буде презентовано і збірник матеріалів конференції за 2022 р. у який вже увійшло понад 40 статей.

Щороку організатори обирають гасло, під яким проходить даний захід, з метою акцентувати на вагомості впровадження інклюзії та тих викликів, які стоять перед суспільством. Так, у 2021 р. гаслом конференції було: «Інклюзія розпочинається із кожного з нас та завершується доступним суспільством», а у 2022 р.: «Ми маємо перемагати на усіх фронтах!».

Таким чином, проведення наукового заходу у форматі Всеукраїнської міждисциплінарної конференція під назвою «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат» сприяє консолідації фахівців у сфері інклюзивної освіти, що підвищує якість надання освіти в умовах інклюзії сприяє обміну досвідом, об'єднанню різних ресурсів, необхідних для реалізації принципів інклюзивної освіти і створення якісного освітнього середовища.

Література:

1. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/polozhennya-pro-strukturn-p-drozd-li-tnpu.php (дата звернення: 25.10.2022).
2. Функціональні можливості інклюзивно-ресурсного центру у структурі вищої педагогічної освіти. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. Хмельницький : ХІСТ, 2018. № 16. С. 102–105.

3. Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. URL: <http://tnpu.edu.ua/recourses/inklyuzyvno-resursnyj-tsentr.php> (дата звернення: 25.10.2022).

4. Всеукраїнська міждисциплінарна конференція «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»: відеозапис (08.04.2021 р.) URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TYS35NaVFMg> (дата звернення: 25.10.2022).

5. Всеукраїнська міждисциплінарна конференція з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»: відеозапис (20.10.2022 р.). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SMdKi6UjT64> (дата звернення: 25.10.2022).

6. Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат: матеріали I Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 225 с. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/18577> (дата звернення: 25.10.2022).

DOI <https://doi.org/10.30525/9978-9934-26-259-3-15>

**LEVELS OF FORMATION OF MULTICULTURAL
COMPETENCES OF OLDER TEENAGERS
IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF A CHILDREN'S MUSIC SCHOOL**

Zhang Yin

*Postgraduate Student at the Department
of Choreography and Music and Instrumental Performance
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
Sumy, Ukraine*

Based on the understanding of multicultural competence as an integrative quality of the individual that is formed in the process of learning and includes a system of multicultural knowledge, abilities, skills, interests, needs, motives, values, multicultural traits, experience, social norms and rules of behavior necessary for everyday life and activities in a modern

International scientific conference “Modern scientific developments
in pedagogy and psychology”

November 3–4, 2022

Izdevniecība «Baltija Publishing»
Valdeķu iela 62 – 156, Rīga, LV-1058
E-mail: office@baltijapublishing.lv

Iespiests tipogrāfijā SIA «Izdevniecība «Baltija Publishing»
Parakstīts iespiešanai: 2022. 8. novembris
Tirāža 100 eks.